

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06959/2021-ERU
Č. j. 06959-12/2021-ERU

V Ostravě dne 9. prosince 2021

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06959/2021-ERU, zahájeném dne 23. srpna 2021 z moci úřední podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **Moravská plynárenská s.r.o.**,

se sídlem Křižíkova 2697/70, Královo Pole, 612 00 Brno, IČO: 050 99 951,

práv. zast. [REDAKCE], advokátem, [REDAKCE]

se sídlem [REDAKCE], ev. č. [REDAKCE],

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2018, [REDAKCE]

[REDAKCE] rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost Moravská plynárenská s.r.o., se sídlem Křižíkova 2697/70, Královo Pole, 612 00 Brno, IČO: 050 99 951 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že jako držitel licence na obchod s plynem č. 241634015 v rozporu s ust. § 11a odst. 9 energetického zákona v případě zákazníka [REDAKCE], odběrné místo EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], nestanovil zálohové platby za dodávku plynu nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období, když v daném odběrném místě dne 19. září 2018 prostřednictvím platebního kalendáře (rozpisu záloh) č. [REDAKCE] z důvodu zvýšení jednotkové ceny plynu o [REDAKCE] Kč včetně DPH za 1 MWh zvýšil na období od 15. října 2018 do 15. března 2019 měsíční zálohové platby za dodávku plynu z 4 200 Kč na 5 040 Kč, přestože za minulé fakturační období (16. srpna 2017 do 14. srpna 2018) byla vyfakturována spotřeba [REDAKCE] MWh a částka ve výši 37 261,07 Kč a měsíční zálohová platba v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu by i po zvýšení ceny plynu byla zhruba 3 644 Kč.

II.

[REDAKCE]

III.

IV.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 54621.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [2] V rámci šetření ERÚ provedeného pod sp. zn. 07937/2020-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 11a odst. 9 energetického zákona tím, že v případě zákazníka [REDACTED] (výrok I. tohoto rozhodnutí) při uplatňování záloh za dodávku plynu nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby.

II. Průběh správního řízení

- [3] Dne 20. srpna 2021 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-06959/2021-ERU výše uvedené spisy šetření, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 06959-2/2021-ERU.
- [4] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil ERÚ podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení společně správní řízení sp. zn. OSR-06959/2021-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 23. srpna 2021, č. j. 06959-4/2021-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [5] Dne 24. srpna 2021 vložil správní orgán do správního spisu sp. zn. OSR-06959/2021-ERU e-mailovou zprávu účastníka řízení ze dne 23. srpna 2021 ve věci žádosti o zaslání přílohy (tabulky) oznámení o zahájení správního řízení ve formátu „xlsx“, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 06959-5/2021-ERU.

- [6] Dne 24. srpna 2021 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis s přílohou (tabulkou) oznámení o zahájení správního řízení v požadovaném formátu „xlsx“, č. j. 06959-6/2021-ERU, který byl účastníku řízení doručen téhož dne.
- [7] Dne 10. října 2021 byl ERÚ do datové schránky doručen přípis zástupce účastníka řízení označený jako „Vyjádření účastníka řízení k oznámení o zahájení správního řízení č. j. 06959-4/2020-ERU“, č. j. 06959-7/2021-ERU a č. j. 06959-8/2021-ERU, ve kterém účastník řízení vznesl námitky, které budou vypořádány v části „IV. VI. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání“ tohoto rozhodnutí. V rámci uvedeného přípisu účastník řízení doložil kopie faktur (vyúčtování), konkrétně fakturu č. [REDAKCE], a dále tabulku ve formátu „xlsx“ a „pdf“ doplněnou o údaje k chybějícím vyúčtováním (číslo faktury, datum vystavení faktury a fakturovaná částka).
- [8] Dne 9. listopadu 2021 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 06959-9/2021-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklady pro rozhodnutí ve věci.
- [9] Na Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 06959-9/2021-ERU ze dne 9. listopadu 2021 účastník řízení nereagoval.
- [10] Dne 26. listopadu 2021 zaslal správní orgán zástupci účastníka řízení přípis nazvaný jako „Výzva k doložení podkladů a informací“, č. j. 06959-10/2021-ERU, kterým správní orgán účastníka řízení vyzval k doložení kopie dokladu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] zákaznice [REDAKCE].
- [11] Dne 30. listopadu 2021 byl ERÚ do datové schránky doručen přípis zástupce účastníka řízení označený jako „Doplnění listin“, č. j. 06959-11/2021-ERU, v rámci kterého účastník řízení doložil dobropis č. [REDAKCE] (jednalo se o vystavení bonusu pro nového zákazníka [REDAKCE]).
- [12] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [13] Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141634014 a licence na obchod s plynem č. 241634015, v obou případech se zahájením licencované činnosti ode dne 9. srpna 2016.

III. I. Nestanovení zálohové platby za dodávku plynu nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu – výrok I.

- [14] Dne 28. března 2017 uzavřel zákazník pan [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále v této části jen „zákazník“), s účastníkem řízení Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu pro odběrné místo na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]. Smlouva o sdružených službách dodávky plynu byla sjednána na dobu určitou 3 roky.

- [15] Dne 25. srpna 2018 vystavil účastník řízení zákazníkovi fakturu za sdružené služby dodávky plynu, daňový doklad č. [REDACTED], s datem splatnosti dne 10. září 2018, kterým byla vyfakturována spotřeba [REDACTED] MWh za období od 16. srpna 2017 do 14. srpna 2018 (tj. 11,97 měsíců) a částka ve výši 37 261,13 Kč včetně DPH při uhrazených zálohových platbách ve výši 58 800 Kč včetně DPH (1 zálohová platba ve výši 8 400 Kč za měsíc srpen 2017 a 12 zálohových plateb ve výši 4 200 Kč za měsíc září 2017 až měsíc srpen 2018), tím pádem rozdíl (přeplatek) činil 21 539 Kč včetně DPH.
- [16] Dne 19. září 2018 vystavil účastník řízení zákazníkovi platební kalendář (rozpis záloh) č. [REDACTED] na období od 15. října 2018 do 15. března 2019, kterým zákazníkovi stanovil měsíční zálohovou platbu za dodávku plynu ve výši 5 040 Kč.
- [17] Dne 20. září 2018 vystavil účastník řízení Oznámení o změně, kterým zákazníka informoval, že s účinností od 1. listopadu 2018 dojde ke zvýšení ceny plynu pro produktovou řadu „[REDACTED]“ z [REDACTED] Kč/MWh (s DPH) na [REDACTED] Kč/MWh (s DPH) a dále, že dojde ke změně výše pravidelných měsíčních záloh, a to k navýšení o 20 % stávající výše. Cena za dodávku plynu se tak zvýšila o [REDACTED] Kč/MWh (s DPH).

III. II. Vyúčtování dodávek energie – výrok II.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [21] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [22] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [23] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykána jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. Oba jmenované zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytykánych jednání účastníkem řízení.
- [24] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a energetického zákona a jejich novelizovaných znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost

z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

- [25] Podle ust. § 11a odst. 9 energetického zákona platí, že uplatňuje-li držitel licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny, výrobu plynu nebo dodavatel tepelné energie zálohové platby na dodávku elektřiny, plynu nebo tepelné energie, stanoví zálohové platby nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období.
- [26] Přestupku ve smyslu ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona se držitel licence dopustí tím, že při uplatňování záloh za dodávky elektřiny, plynu nebo tepelné energie nestanoví jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období podle ust. § 11a odst. 7 energetického zákona. Zákon do vymezení skutkové podstaty přestupku zahrnuje odkaz na ustanovení, které obsahuje zcela jiný normativní obsah, nicméně skutková podstata přestupku je přímo v ustanovení § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona vymezena dostatečně určitě a jasně a nesprávný odkaz na příslušné ust. § 11a odst. 7 místo na ust. § 11a odst. 9 na tom ničeho nemění. Správní orgán v tomto kontextu odkazuje rovněž na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 A 65/2001 ze dne 14. listopadu 2003, které uvádí, že „*jestliže ustanovení zákona o správní sankci náležitě (slovně) definuje skutkovou podstatu deliktu, samotný nesprávný (nepřesný) odkaz na ustanovení vymezující odpovídající právní povinnost nebrání správnímu orgánu uložit za tento delikt sankci*“.
- [27] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. f) energetického zákona je držitel licence povinen vyúčtovat dodávku elektřiny, plynu, tepelné energie a související službu v elektroenergetice a související službu v plynárenství.
- [28] Ust. § 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona obsahuje zmocňovací ustanovení, na základě kterého ERÚ stanoví vyhláškou rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství.
- [29] Podle ust. § 2 písm. a) vyhlášky č. 70/2016 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o vyúčtování“), se vyúčtováním rozumí vyhodnocení uskutečněných plateb za poskytnuté plnění a celkové výše platby za poskytnuté plnění, na základě kterého se provádí vyrovnání přeplatku nebo nedoplatku.
- [30] Podle ust. § 15 odst. 1 vyhlášky o vyúčtování je délka zúčtovacího období zpravidla 12 kalendářních měsíců po sobě následujících, pokud se smluvní strany nedohodnou na kratší délce zúčtovacího období.

IV. III. Právní posouzení skutků

IV. III. I. Nestanovení zálohové platby za dodávku plynu nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu – výrok I.

- [31] Ve správním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení uzavřel se zákazníkem [REDAKCE] (dále v této části jen „zákazník“) smlouvu o sdružených službách dodávky plynu.
- [32] Dodavatel plynu má právo požadovat po odběrateli zálohy jako dílčí platby ročního plnění dodávky plynu. Podkladem pro stanovení zálohových plateb v prvním fakturačním období je předpokládaná spotřeba plynu, resp. její předpokládaný odběr. Pro stanovení zálohových plateb pro další fakturační období se zpravidla využije informace o skutečné spotřebě plynu v odběrném místě v předchozím fakturačním období či předpokládaná spotřeba komodity uvedená ve smlouvě.

- [33] Stanovená výše měsíční zálohy by měla být v odpovídající výši vzhledem ke sjednanému produktu a odpovídajícímu množství odebraného plynu, tj. zálohové platby jsou ze strany držitele licence na obchod s plynem stanoveny nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období podle ust. § 11a odst. 9 energetického zákona.
- [34] Postup pro stanovení zálohových plateb za dodávku plynu upravuje ust. § 109 vyhlášky č. 349/2015 Sb., o pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o pravidlech trhu s plynem“). Podle odst. 1 uvedeného ustanovení obchodník s plynem nebo výrobce plynu stanovuje zálohové platby nejvýše v rozsahu plánované roční spotřeby plynu v odběrném místě zákazníka s měřením typu C nebo CM postupem podle přílohy č. 15 k vyhlášce o pravidlech trhu s plynem.
- [35] Podle bodu 1. přílohy č. 15 k vyhlášce o pravidlech trhu s plynem se pro stanovení plánované roční spotřeby plynu pro odběrné místo zákazníka s měřením typu C nebo CM použijí poslední fakturované odběry plynu v uplynulých třech letech. Pokud zákazník odebíral plyn v období kratším než tři roky, ale delším než 10 měsíců, použije se pro stanovení plánované roční spotřeby toto kratší období.
- [36] Účastník řízení byl při stanovení zálohových plateb v postavení obchodníka s plynem, coby držitel licence na obchod s plynem. Z charakteru odběru zákazníka lze dovodit, že se jednalo o zákazníka s měřením typu C (ust. § 3 odst. 5 vyhlášky č. 108/2011 Sb., o měření plynu a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném uskladňování, neoprávněné přepravě nebo neoprávněné distribuci plynu, ve znění pozdějších předpisů). Na způsob stanovení zálohových plateb tedy dopadala výše uvedená ustanovení vyhlášky o pravidlech trhu s plynem.
- [37] Z důvodu zvýšení jednotkové ceny plynu o ■■■ Kč včetně DPH za 1 MWh byla účastníkem řízení nově stanovena od měsíce října 2018 měsíční zálohová platba ve výši 5 040 Kč oproti původní výši 4 200 Kč. Došlo tedy ke zvýšení zálohové platby o 20 % oproti dosavadní platbě ve výši 4 200 Kč. Zákazníkovi bylo před zvýšením záloh naposledy fakturováno období od 16. srpna 2017 do 14. srpna 2018. Jelikož byla délka období s dostupnými hodnotami fakturovaných odběrů delší než 10 měsíců, na způsob stanovení zálohových plateb se měl aplikovat bod 1. přílohy č. 15 k vyhlášce o pravidlech trhu s plynem, podle kterého se pro stanovení plánované roční spotřeby použije minulé fakturační období. Za předmětné období činila spotřeba plynu zákazníka v dotčeném odběrném místě ■■■ MWh. Daňovým dokladem č. ■■■ byla účastníkem řízení zákazníkovi vyfakturována částka za dodávku plynu ve výši 37 261,13 Kč, kdy po odečtení všech započtených záloh ve výši 58 800 Kč vznikl zákazníkovi souhrnně za spotřebu ■■■ MWh od 16. srpna 2017 do 14. srpna 2018 za sdružené služby dodávky plynu přeplatek v celkové výši 21 539 Kč. Pokud bychom celkovou vyfakturovanou částku za dodávku plynu (37 261 Kč) vydělili dvanácti měsíci, tak by zálohová platba odpovídala výši 3 105 Kč. Z uvedeného tedy vyplývá, že zálohové platby ve výši 4 200 Kč byly nadhodnoceny o více než 35 %.
- [38] Zvýšením jednotkové ceny plynu o ■■■ Kč včetně DPH za 1 MWh by se tak celková vyfakturovaná částka při spotřebě ■■■ MWh za minulé fakturační období zvýšila o 6 468,59 Kč (■■■), tedy na celkovou částku 43 729,72 Kč (vyfakturovaná částka za dodávku plynu ve výši 37 261,13 Kč + 6 468,59 Kč), tedy o více než 17 % oproti částce 37 261,13 Kč. Výše zálohové platby by tak činila zhruba 3 644 Kč/měsíc (43 729,72 Kč/12 měsíců). I přes výše uvedené účastník řízení zálohové platby pro předmětné odběrné místo zvýšil ze 4 200 Kč na 5 040 Kč měsíčně.
- [39] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že zálohové platby ve výši 5 040 Kč byly účastníkem řízení stanoveny v rozporu s právními předpisy, jelikož měsíční zálohové platby v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu by i po zvýšení ceny plynu činily 3 644 Kč. Účastník řízení tak navýšil zálohy zcela nedůvodně o 1 396 Kč.
- [40] V posuzovaném případě lze vyvodit, že pokud zálohové platby, které odběratel (zákazník) platí za energie každý měsíc, neodráží reálnou spotřebu ve smyslu ust. § 11a odst. 9 energetického zákona,

je zjevné, že uvedeným postupem je zákazník poškozen, jelikož pokud by mu nedůvodně a neoprávněně vybraný přeplatek byl následně po vyúčtování komodity vrácen, dochází k poškození jeho zájmů přinejmenším tím, že až do té doby s danou peněžní částkou nemůže disponovat. Je třeba zdůraznit, že v daném případě zákazník nepožádal o navýšení zálohy z důvodu předejití možného nedoplatku, ale naopak účastník řízení sám zálohy zcela nedůvodně navýšil.

- [41] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto držitel licence na obchod s plynem v případě odběrného místa zákazníka při uplatňování záloh za dodávku plynu nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období, čímž porušil ust. § 11a odst. 9 energetického zákona.

IV. III. II. Vyúčtování dodávek energie – výrok II.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [49] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady

soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se ERÚ zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaných přestupků.

- [50] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.

IV. IV. I. Nestanovení zálohové platby za dodávku plynu nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu – výrok I.

- [51] Správní orgán má na základě výše uvedeného k přestupku ve výroku I. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, když účastník řízení v daném případě porušil povinnost uvedenou v ust. § 11a odst. 9 energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [52] Ohledně možnosti trestání porušení povinnosti uvedené v ust. § 11a odst. 9 energetického zákona správní orgán opakovaně uvádí, že skutková podstata přestupku uvedená v ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona je vymezena natolik dostatečně určitě slovně, že pouhý nesprávný odkaz na příslušné ust. § 11a energetického zákona nebrání vedení řízení o přestupku (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. listopadu 2003, č. j. 5 A 65/2001: „Jestliže ustanovení zákona o správní sankci náležitě (slovně) definuje skutkovou podstatu deliktu, samotný nesprávný (nepřesný) odkaz na ustanovení vymezující odpovídající právní povinnost nebrání správnímu orgánu uložit za tento delikt sankci“).
- [53] Naplnění materiální stránky uvedeného přestupku spatřuje správní orgán v tom, že v jednání účastníka řízení je možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka. Požadování platby nepřiměřeně vysoké zálohy na dodávku plynu bez objektivně odůvodnitelného důvodu ze strany obchodníka s plynem a akceptovatelného ze strany zákazníka nelze považovat za žádoucí, když to na straně účastníka řízení znamená přijetí větší finanční částky, se kterou pak po fakturační dobu může nakládat/hospodařit, zatímco zákazník s touto částkou naopak disponovat nemůže. Takový stav de facto znamená, že zákazník poskytuje dodavateli energií bezúročnou půjčku a sám z toho nemá žádný profit. Navíc v případě, kdy by dodavatel energií byl např. v úpadku, bylo by vymáhání těchto nedůvodně vysokých uhrazených záloh ze strany zákazníka velmi obtížné.
- [54] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

IV. IV. II. Vyúčtování dodávek energie – výrok II.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [64] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkané přestupky nebo některý z nich neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků.
- [65] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem či zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.
- [66] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsanými skutky dopustil spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona

IV. VI. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [67] Účastník řízení jednání uvedené ve výroku I. tohoto rozhodnutí nikterak nerozporuje a své pochybení uznává. Námitky účastníka řízení směřují k jednání vytýkanému ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
- [68] Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 10. října 2021 uvedl, že přes zálohy systému prohledal své evidence a zjistil, že minimálně většinu faktur vystavil, ačkoliv správní orgán touto informací doposud nedisponoval. Účastník řízení v rámci tohoto vyjádření doložil kopie vyúčtování (faktur).
- [69] Správní orgán k tomuto uvádí, že k podkladům (vyúčtováním) doloženým účastníkem řízení přihlédl a plně tak odkazuje na uvedené v odstavci 58 až 60 tohoto rozhodnutí.
- [70] Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 10. října 2021 namítá, že se nejedná o pokračující přestupek, jelikož jednotlivá porušení spolu fakticky nesouvisí. Jedná se o různé zákazníky z mnoha, kdy je patrné, že u absolutní většiny zákazníků probíhalo vyúčtování správně, ale správní orgán má pochybnosti u některých zákazníků, zda vyúčtování bylo skutečně provedeno správně.
- [71] Tuto námitku nepovažuje správní orgán za důvodnou. Podle ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky se pokračováním v přestupku rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. Rozhodujícím znakem pokračování v přestupku, jenž jej odlišuje od opakování přestupku, je skutečnost, že jednotlivé útoky, z nichž každý naplňuje znaky téhož přestupku, jsou po subjektivní stránce spojeny jednáním s tímž záměrem v tom smyslu, že pachatel již od počátku zamýšlí aspoň v nejhrušších rysech i další útoky a že po objektivní stránce se tyto jednotlivé útoky jeví jako postupné realizování tohoto jediného záměru (viz. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 49/2012-33). Správní orgán má za to, že v daném případě je možno z vnějších znaků jednání účastníka řízení

na existenci takového záměru usuzovat. Jednotný záměr je třeba hodnotit s ohledem na to, že účastník řízení jakožto obchodník s plynem a elektřinou neprováděl vyúčtování dodávky plynu či elektřiny pravidelně, ale v rozporu se standardní dobou zúčtovacího období. Účastník řízení dodávky energií nevyúčtoval vůbec nebo vyúčtování vystavil po více než 1 roce po zpřístupnění údajů v systému operátora trhu. K vyúčtováním, které účastník řízení v rámci správního řízení dodatečně doložil, správní orgán přihlédl, čímž došlo ke snížení počtu dílčích útoků (viz. odstavec 58 až 60 tohoto rozhodnutí).

- [72] Účastník řízení dále namítá, že v letech 2016 až 2018 využíval software [REDACTED], který vykazoval chyby v komunikaci se systémem operátora trhu a účastník řízení musel mít velice zvýšenou kontrolu nad fungováním tohoto procesu. Proto účastník řízení v roce 2018 začal využívat jiný software [REDACTED], který již chyby nevykazuje a nebrání tak účastníkovi řízení v řádném plnění jeho povinností. Jakmile účastník řízení přešel pod systém [REDACTED], došlo k migraci části údajů z původního softwaru do softwaru [REDACTED], byť ne všech.
- [73] Ani tuto námitku nepovažuje správní orgán za důvodnou. Skutečnost, že účastníkem řízení využívaný software vykazoval chyby v komunikaci se systémem operátora trhu, nezbavuje účastníka řízení odpovědnosti za vytýkané jednání. Podle ust. § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona je držitel licence povinen mít k plnění svých práv a povinností k dispozici potřebné lidské, technické a finanční zdroje.
- [74] Účastník řízení dále namítá, že otázka posouzení toho, zda se jedná o pokračující přestupek či samostatné přestupky má vliv i na možné promlčení jednání účastníka řízení. Účastník řízení má za to, že s ohledem na skutečnost, že by se u každého případného dílčího selhání systému mělo jednat o samostatné pochybení, převážná většina možných pochybení je již promlčena. Účastník řízení namítá, že u odběrného místa EAN [REDACTED] (řádek 8 tabulky) fakturu nedohledal, jelikož z původního systému nelze vše vyexportovat. Účastník řízení má za to, že fakturu patrně vystavil, nicméně tato dílčí položka je již od 26. ledna 2021 promlčena.
- [75] Správní orgán i tyto námitky nepovažuje za důvodné. Správní orgán s odkazem na uvedené v odstavci 57 a 71 tohoto rozhodnutí má za to, že jednání účastníka řízení nemohla být kvalifikována jako samostatné přestupky, jelikož jednotlivé útoky, z nichž každý naplňuje znaky téhož přestupku, jsou vedeny jednotným záměrem (účastník řízení jakožto obchodník s plynem a elektřinou neprováděl vyúčtování dodávky plynu či elektřiny pravidelně, ale v rozporu se standardní dobou zúčtovacího období). Proto správní orgán jednání účastníka řízení kvalifikoval jako pokračování v přestupku. Podle ust. § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba činí 1 rok nebo 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč. Podle ust. § 31 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba u pokračujícího přestupku počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku. Počátek běhu promlčecí doby se tedy neodvívá samostatně od spáchání jednotlivých dílčích útoků, ale až od ukončení jednání u posledního dílčího útoku. V příloze oznámení o zahájení správního řízení č. j. 06959-4/2021-ERU byly specifikovány jednotlivé dílčí útoky, ke kterým došlo dne uvedeného ve sloupci č. 1 této přílohy (tj. den, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit). Podle této přílohy byl poslední útok spáchán dne 8. června 2021, řádným nevyúčtováním dodávky. Promlčecí doba tedy počala běžet ode dne 9. června 2021. Za vytýkané jednání účastníka řízení lze uložit pokutu s horní hranicí alespoň 100 000 Kč, tedy promlčecí doba činí 3 roky. Je tedy zcela zřejmé, že k promlčení předmětného přestupku nedošlo a správní řízení bylo zahájeno zcela oprávněně.
- [76] K námitce účastníka řízení, že dílčí položka (odběrné místo EAN [REDACTED]) je již od 26. ledna 2021 promlčena správní orgán uvádí následující. Podle ust. § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku, kdy dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Pokud by tato dílčí položka byla posuzována jako samostatný přestupek, tak dnem spáchání přestupku by byl den 11. ledna 2019 (den následující po dni, kdy měl účastník řízení vyúčtování nejpozději vystavit tj. 10. ledna 2019). Rozhodným okamžikem pro počátek běhu promlčecí doby

by byl den 12. ledna 2019 (den následující po dni spáchání přestupku) a promlčecí doba by tak uplynula dne 12. ledna 2022 nikoliv, jak účastník řízení uvádí dne 26. ledna 2021.

V. Uložení správního trestu

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

VI. Náklady řízení

- [105] Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení

Obdrží: Moravská plynárenská s.r.o., prostřednictvím [REDACTED]